



ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1880

25.05.2018

Міністру юстиції України

ПЕТРЕНКУ П.Д.

Шановний Павле Дмитровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Гереги О. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 25 травня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 2 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ



НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Вих. № 125-05/390

«23» травня 2018 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

Міністру юстиції України
ПЕТРЕНКУ П.Д.

01001 м. Київ, вул. Городецького, 13

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо захисту прав громадян на розумні
строки кримінального провадження та
судового розгляду шляхом оптимізації
строків проведення судових експертиз*

Шановний Володимире Борисовичу!
Шановний Павле Дмитровичу!

Комплексний аналіз Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Закону України «Про судову експертизу», Кримінального процесуального кодексу України і Наказу Міністерства юстиції України від 8.10.1998 року № 53/5 «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень» дає підстави стверджувати, що держава взяла на себе зобов'язання забезпечити кожному право на розумні строки кримінального провадження та судового розгляду.

Зокрема, держава гарантує, що кожен, кого заарештовано або затримано, має негайно постати перед суддею чи іншою посадовою особою і йому має бути забезпечено розгляд справи судом упродовж розумного строку (стаття 5 Конвенції).

Кожен має право на розгляд його справи упродовж розумного строку судом, який встановить обґрунтованість кримінального обвинувачення (стаття 6 Конвенції).

Під час кримінального провадження держава забезпечує кожному швидко розслідування і судовий розгляд (стаття 2 КПК України), оскільки однією із загальних засад кримінального провадження є дотримання розумних строків (стаття 7 КПК України).

Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Критеріями для визначення розумності строків є складність кримінального провадження, яка визначається з урахуванням кількості підозрюваних, обвинувачуваних та кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється провадження, обсягу та специфіки процесуальних дій, необхідних для здійснення досудового розслідування тощо (стаття 28 КПК України).

Проведення досудового розслідування у розумні строки забезпечує прокурор, слідчий суддя, (в частині строків розгляду питань, віднесених до його компетенції), а судового провадження – суд (стаття 28 КПК України).

Однак, право громадян на розумні строки часто порушується через тривалість проведення судових експертиз у кримінальних провадженнях.

Зокрема, у 1 кварталі 2018 року в науково-дослідних установах Міністерства юстиції України перебувало на виконанні 39886 експертиз по кримінальних справах (лист Міністерства № 10645/156-2-18/9.2 від 21.03.2018 року), з яких:

- понад 10 днів – 8051 експертиза (20,2 %);
- понад 30 днів – 7336 експертиз (18,4 %);
- понад 60 днів – 7367 експертиз (18,5 %);
- понад 90 днів – 8347 експертиз (20,9 %);
- понад півроку – 7458 експертиз (18,8 %);
- понад рік – 927 експертиз (2,3 %);
- понад два роки – 303 експертизи (0,8 %);
- понад три роки – 70 експертиз (0,2 %).

Таким чином, процес проведення судових експертиз є недостатньо ефективним, адже по 43 % (!) експертиз триває понад 90 днів, хоча наказом Міністерства юстиції України від 8.10.1998 року № 53/5 це допускається тільки в особливих випадках.

Основними причинами такої ситуації є недостатня юридична визначеність поняття розумного строку проведення судової експертизи, а саме:

1) статтею 3 Закону України «Про судову експертизу» розумність строків не віднесена до принципів судово-експертної діяльності;

2) Закон України «Про судову експертизу» взагалі не визначає строків проведення судових експертиз;

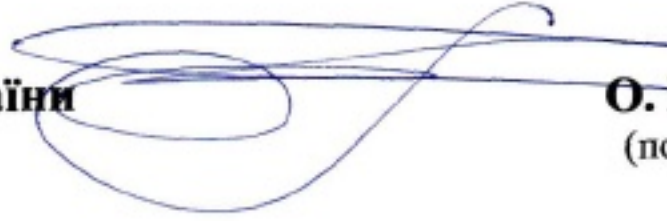
3) статтею 12 Закону України «Про судову експертизу» і статтею 69 Кримінального процесуального кодексу України на експерта не покладається обов'язок протягом розумного строку провести дослідження і дати висновок.

Враховуючи викладене, прошу Вас, шановний Володимире Борисовичу, доручити ґрунтовно вивчити проблему строків проведення судових експертиз у кримінальних провадженнях з метою напрацювання пропозицій щодо змін до законодавства, які дали б можливість найбільш

ефективно захистити права громадян на розумні строки кримінального провадження та судового розгляду.

Водночас, прошу Вас, шановний Павле Дмитровичу, вжити організаційних та практичних заходів по забезпеченню проведення судових експертиз по кримінальних провадженнях у визначені чинним наказом строки.

**З повагою,
народний депутат України**



О. В. Ферєга
(посв. №390)